

บทที่ 5

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การจัดการต้นทุนการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังของกลุ่มผู้เลี้ยงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมต้นทุนการเลี้ยง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลดต้นทุนการเลี้ยง วิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียน เพื่อจัดทำแนวทางในการลดต้นทุนการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้เลี้ยงในตำบลท่าสะท้อนในคลองแม่น้ำตาปี จำนวน 59 ราย และกลุ่มผู้เลี้ยงในตำบลบางเดือนในแม่น้ำพุมดวงจำนวน 30 ราย กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยเลือกเฉพาะกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังในคลองแม่น้ำตาปี และแม่น้ำพุมดวง โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างประกอบด้วย คำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิด ในการศึกษารวบรวมข้อมูลต้นทุนการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียน ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลตัวเลขจากเกษตรกรผู้เลี้ยง ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2555 แล้วนำมาทำการถ่วงเฉลี่ย ซึ่งจากผลการศึกษสามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษา กลยุทธ์การจัดการต้นทุนการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังของกลุ่มผู้เลี้ยงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพทางสังคมของผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียน

ผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังในตำบลท่าสะท้อนเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 94.92 มีอายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.10 การศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 55.93 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 61.02 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นหลักในการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 52.54 โดยเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 94.92 ระยะเวลาในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังประมาณ 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.49 สาเหตุที่ตัดสินใจเลือกเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังเป็นอาชีพเสริมเนื่องจากเพื่อนบ้านแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 61.02

ผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังของกลุ่มผู้เลี้ยงในตำบลบางเดือนเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 90 จำนวน มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 80 การศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 36.67 จำนวน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นหลักในการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนใน

กระชังจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 โดยเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 96.67 มีแรงงานนอกครัวเรือนจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.33 ระยะเวลาในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังประมาณ 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 80 สาเหตุที่ตัดสินใจเลือกเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังเป็นอาชีพเสริมเนื่องจากเพื่อนบ้านแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 93.34

2. ต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชัง

ต้นทุนการผลิตของกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในแม่น้ำตาปี

ต้นทุนการผลิตของกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในแม่น้ำตาปี ผู้เลี้ยงเลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปเพียงอย่างเดียว โดยให้อาหาร 3 ครั้งต่อวัน คือ เช้า กลางวัน และเย็น ระยะเวลาการเลี้ยง 120 วัน และ 135 วัน อัตราการปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,500 ตัว และ 2,000 ตัว เหมือนกันทั้งปลานิลและปลาตะเพียน ซึ่งปลาแต่ละชนิดมีต้นทุนการผลิตดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,500 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 120 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 63,590.27 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 62,686.69 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 903.58 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 57.81 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรเฉลี่ย 29,909.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 27.19 บาท/กิโลกรัม

2. ต้นทุนการผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,500 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 135 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 84,591.05 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 83,616.23 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 974.82 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 65.07 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรเฉลี่ย 25,909.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 19.03 บาท/กิโลกรัม

3. ต้นทุนการผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 120 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 72,798.90 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 71,895.32 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 903.58 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 58.24 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรเฉลี่ย 33,450.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 26.76 บาท/กิโลกรัม

4. ต้นทุนการผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 135 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 96,904.68 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 95,929.86 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 974.82 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 66.83 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรเฉลี่ย 26,346.50 บาท/กระชัง หรือกำไร 18.17 บาท/กิโลกรัม

5. ต้นทุนการผลิตปลาตะเพียนที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,500 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 120 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 65,328.11 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 63,646.69 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,681.42 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 65.33 บาท/กิโลกรัม สำหรับ

ผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรถัวเฉลี่ย 34,670.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 34.67 บาท/กิโลกรัม

6. ต้นทุนการผลิตปลาตะบิมที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,500 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 135 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 86,367.81 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 84,576.23 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,791.58 บาท ต้นทุนทั้งหมดถัวเฉลี่ย 75.10 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรถัวเฉลี่ย 28,635.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 24.90 บาท/กิโลกรัม

7. ต้นทุนการผลิตปลาตะบิมที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 120 วัน ต้นทุนทั้งสิ้น 74,856.74 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 73,175.32 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,681.42 บาท ต้นทุนทั้งหมดถัวเฉลี่ย 65.09 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรถัวเฉลี่ย 40,146.50 บาท/กระชัง หรือกำไร 34.91 บาท/กิโลกรัม

8. ต้นทุนการผลิตปลาตะบิมที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 135 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 99,001.44 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 97,209.86 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,791.58 บาท ต้นทุนทั้งหมดถัวเฉลี่ย 76.15 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรถัวเฉลี่ย 31,005.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 23.85 บาท/กิโลกรัม

ต้นทุนการผลิตของกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะบิมในแม่น้ำพุมดวง

ต้นทุนการผลิตของกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะบิมในแม่น้ำพุมดวง ผู้เลี้ยงเลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปเพียงอย่างเดียวเช่นเดียวกันกับแม่น้ำตาปี โดยให้อาหาร 3 ครั้งต่อวัน คือ เช้า กลางวัน และเย็น ผู้เลี้ยงจะใช้ระยะเวลาเลี้ยง 105 วัน และหากให้อาหาร 2 ครั้งต่อวัน คือ เช้า และเย็น ผู้เลี้ยงจะใช้ระยะเวลาในการเลี้ยง 120 วัน อัตราการปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว และ 2,000 ตัว เหมือนกันทั้งปลานิลและปลาตะบิม ซึ่งปลาแต่ละชนิดมีต้นทุนการผลิตดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 105 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 60,884.42 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 59,661.75 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,222.67 บาท ต้นทุนทั้งหมดถัวเฉลี่ย 50.74 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรถัวเฉลี่ย 41,112.20 บาท/กระชัง หรือกำไร 34.26 บาท/กิโลกรัม

2. ต้นทุนการผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 120 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 63,881.68 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 62,941.01 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 940.67 บาท ต้นทุนทั้งหมดถัวเฉลี่ย 53.23 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรถัวเฉลี่ย 38,124.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 31.77 บาท/กิโลกรัม

3. ต้นทุนการผลิตปลาที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 105 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 77,704.84 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 76,306.81 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,398.03 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 51.80 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรตัวเฉลี่ย 49,800.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 33.20 บาท/กิโลกรัม

4. ต้นทุนการผลิตปลาที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 120 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 79,076.23 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 78,001.17 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,075.06 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 52.72 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรตัวเฉลี่ย 48,420.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 32.28 บาท/กิโลกรัม

5. ต้นทุนการผลิตปลาที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 105 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 61,628.05 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 60,405.38 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,222.67 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 56.03 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรตัวเฉลี่ย 48,367.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 43.97 บาท/กิโลกรัม

6. ต้นทุนการผลิตปลาที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 120 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 64,624.15 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 63,683.48 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 940.67 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 58.75 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรตัวเฉลี่ย 45,375.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 41.25 บาท/กิโลกรัม

7. ต้นทุนการผลิตปลาที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 105 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 78,512.47 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 77,114.44 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,398.03 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 60.39 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรตัวเฉลี่ย 51,493.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 39.61 บาท/กิโลกรัม

8. ต้นทุนการผลิตปลาที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 120 วัน มีต้นทุนทั้งสิ้น 79,902.10 บาทต่อกระชัง แยกเป็นต้นทุนผันแปร 78,827.04 บาท และเป็นต้นทุนคงที่ 1,075.06 บาท ต้นทุนทั้งหมดตัวเฉลี่ย 61.46 บาท/กิโลกรัม สำหรับผลตอบแทนจากการผลิตโดยมีกำไรตัวเฉลี่ย 50,102.00 บาท/กระชัง หรือกำไร 38.54 บาท/กิโลกรัม

เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างการเลี้ยงปลานิลและปลาที่บ่ม

การเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลานิลและปลาที่บ่มในกระชังของกลุ่มผู้เลี้ยงในแม่น้ำตาปี ที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,500 ตัว และ 2,000 ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยง 120 วัน และ 135 วัน ให้อาหารสำเร็จรูปเพียงอย่างเดียว 3 เวลา เช้า กลางวัน และเย็น เหมือนกันทั้งปลานิลและปลาที่บ่ม ดังนี้

1. ผลผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,500 ตัว ระยะเวลาดูแลเลี้ยง 120 วัน มากกว่า ปลาที่จับได้จำนวน (1,100-1,000) 100 กิโลกรัม ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตปลาที่จับได้มากกว่า ปลานิลจำนวน (65.33-57.81) 7.52 บาท/กิโลกรัม และปลาที่จับได้มีกำไรต่อหน่วยมากกว่า ปลานิลจำนวน (34.67-27.19) 7.47 บาท/กิโลกรัม

2. ผลผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,500 ตัว ระยะเวลาดูแลเลี้ยง 135 วัน มากกว่า ปลาที่จับได้จำนวน (1,300-1,150) 150 กิโลกรัม ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตปลาที่จับได้มากกว่า ปลานิลจำนวน (75.10-65.07) 10.03 บาท/กิโลกรัม และปลาที่จับได้มีกำไรต่อหน่วยมากกว่า ปลานิลจำนวน (24.90-19.93) 4.97 บาท/กิโลกรัม

3. ผลผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาดูแลเลี้ยง 120 วัน มากกว่า ปลาที่จับได้จำนวน (1,250-1,150) 100 กิโลกรัม ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตปลาที่จับได้มากกว่า ปลานิลจำนวน (65.09-58.24) 6.85 บาท/กิโลกรัม และปลาที่จับได้มีกำไรต่อหน่วยมากกว่า ปลานิลจำนวน 34.91-26.76) 8.15 บาท/กิโลกรัม

4. ผลผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาดูแลเลี้ยง 120 วัน มากกว่า ปลาที่จับได้จำนวน (1,250-1,150) 100 กิโลกรัม ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตปลาที่จับได้มากกว่า ปลานิลจำนวน (76.15-66.83) 9.32 บาท/กิโลกรัม และปลาที่จับได้มีกำไรต่อหน่วยมากกว่า ปลานิลจำนวน 23.85-18.17) 5.68 บาท/กิโลกรัม

การเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงปลานิลและปลาที่จับได้ในกระชัง ของกลุ่มผู้เลี้ยงในแม่น้ำพุมดวง ที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว และ 2,000 ตัว ระยะเวลาดูแลเลี้ยง 105 วัน เลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปเพียงอย่างเดียว 3 เวลา คือ เช้า กลางวัน และเย็น และหากให้อาหาร 2 เวลา คือ เช้า และเย็น ระยะเวลาดูแลเลี้ยง 120 วัน ดังนี้

1. ผลผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลาดูแลเลี้ยง 105 วัน มากกว่า ปลาที่จับได้จำนวน (1,200-1,100) 100 กิโลกรัม ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตปลาที่จับได้มากกว่า ปลานิลจำนวน (56.03-50.74) 5.29 บาท/กิโลกรัม และปลาที่จับได้มีกำไรต่อหน่วยมากกว่า ปลานิลจำนวน (43.97-34.26) 9.71 บาท/กิโลกรัม

2. ผลผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลาดูแลเลี้ยง 120 วัน มากกว่า ปลาที่จับได้จำนวน (1,200-1,100) 100 กิโลกรัม ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตปลาที่จับได้มากกว่า ปลานิลจำนวน (58.75-53.23) 5.52 บาท/กิโลกรัม และปลาที่จับได้มีกำไรต่อหน่วยมากกว่า ปลานิลจำนวน (41.25-31.77) 9.48 บาท/กิโลกรัม

3. ผลผลิตปลานิลที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาดูแลเลี้ยง 105 วัน มากกว่า ปลาที่จับได้จำนวน (1,500-1,300) 200 กิโลกรัม ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตปลาที่จับได้มากกว่า ปลานิลจำนวน (60.39-51.80) 8.59 บาท/กิโลกรัม และปลาที่จับได้มีกำไรต่อหน่วยมากกว่า ปลานิลจำนวน (39.61-33.20) 6.41 บาท/กิโลกรัม

4. ผลผลิตปลาชนิดที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 120 วัน มากกว่า ปลาที่จับจำนวน (1,500-1,300) 200 กิโลกรัม ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตปลาที่จับมากกว่า ปลาชนิดจำนวน (61.46-52.72) 8.74 บาท/กิโลกรัม และปลาที่จับมีกำไรต่อหน่วยมากกว่า ปลาชนิดจำนวน (38.54-32.28) 6.26 บาท/กิโลกรัม

ผลผลิตจากการเลี้ยงปลานิลน้อยกว่าผลผลิตปลาที่จับทุกรูปแบบการเลี้ยง ทั้งใน แม่น้ำตาปี และแม่น้ำพุมดวง แต่อัตราการเติบโตของปลาในแม่น้ำพุมดวงจะเติบโตเร็วกว่า ปลาที่เลี้ยงในแม่น้ำตาปี เนื่องจากน้ำในแม่น้ำพุมดวงระดับน้ำคงที่ กระแสน้ำไหลเวียน ตลอดเวลา ถึงแม้ผลผลิตปลาที่จับน้อยกว่าปลานิล เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลตอบแทน แล้ว ปลาที่จับให้ผลตอบแทนมากกว่าปลานิล เนื่องจากปลาที่จับมีราคาขายสูงกว่าปลานิล แต่ผู้เลี้ยงไม่สามารถเลี้ยงเพียงชนิดใดชนิดหนึ่งเพียงชนิดเดียว เนื่องจากเวลาพ่อค้าซื้อ จะซื้อคู่ ระหว่างปลานิลและปลาที่จับ

แนวทางการลดต้นทุนการเลี้ยงปลานิลและปลาที่จับในกระชัง

1. การลดต้นทุนการเลี้ยงปลานิลและปลาที่จับในกระชังของกลุ่มผู้เลี้ยงในแม่น้ำตาปี และแม่น้ำพุมดวง จากการศึกษาพบว่าต้นทุนหลักในการเลี้ยงคือ ต้นทุนผันแปร คือ ต้นทุน ค่าอาหารสำเร็จรูป ทั้งแม่น้ำตาปีและแม่น้ำพุมดวง จึงไม่สามารถลดต้นทุนส่วนนี้ได้ หากจะลด ได้ผู้เลี้ยงจะต้องให้อาหารที่มีอยู่ตามธรรมชาติบ้าง เช่น การให้สับประรดแทนอาหารสำเร็จบ้าง สลับกัน แต่เนื่องจากส่วนใหญ่แล้วผู้เลี้ยงเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม จึงไม่สนใจที่ให้อาหารอื่นทดแทน ดังนั้นเพื่อให้อาหารสำเร็จรูปที่ใช้เลี้ยงปลาเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบสัดส่วน ระหว่างต้นทุนหลักที่เสียไป กับผลผลิตที่ได้ของแต่ละรูปแบบการเลี้ยง สำหรับในแม่น้ำตาปี ควรปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 120 วัน และปลาที่จับควรปล่อย ปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 120 วันเช่นเดียวกัน สำหรับแม่น้ำพุมดวงควร ปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 105 วัน และปลาที่จับ 1,800 ตัว ระยะเวลาการเลี้ยง 105 วันเช่นเดียวกัน

2. ผลักดันให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่ม เพื่อจะได้มีข้อต่อรองระหว่างคู่ค้า เช่น ผู้ขาย อาหาร ผู้จำหน่ายพันธุ์ปลา เพื่อพัฒนาระบบการซื้อขายกันระหว่างผู้เลี้ยงปลา และผู้จำหน่าย พันธุ์ปลาและอาหาร รวมถึงการจำหน่ายปลาเมื่อจับปลาได้ เนื่องจากกลุ่มผู้เลี้ยงปลาที่เกิดขึ้น ทั้งกลุ่มผู้เลี้ยงในแม่น้ำตาปี และแม่น้ำพุมดวง เกิดขึ้นจากการแนะนำต่อๆ กัน และสถานที่เลี้ยง ก็อยู่ใกล้ๆ กัน ดังนั้นจึงสามารถรวมกลุ่มกันได้ง่ายโดยกำหนดให้มีศูนย์กลางของกลุ่มผู้เลี้ยง แต่ละที่ที่มีสถานที่เลี้ยงใกล้ๆ กัน และในการทำธุรกรรมใดๆ ให้ดำเนินการผ่านศูนย์กลางของ กลุ่มนั้นๆ เช่น ในการสั่งซื้ออาหารสำเร็จรูป ก็ให้สั่งผ่านศูนย์ หรือผ่านกลุ่มที่จัดตั้งขึ้น รวมถึง ช่วงระยะเวลาที่ปล่อยปลาลงเลี้ยง ควรเว้นระยะห่างช่วงอายุปลาที่เลี้ยง เนื่องจากหากผู้เลี้ยง ปล่อยปลาลงเลี้ยงพร้อมกัน ส่งผลให้เมื่อถึงเวลาจับปลาได้จะต้องทยอยจับของแต่ละราย แต่

ระยะเวลาที่รอทยอยจับนั้น แต่ในวันที่เลยระยะเวลาจับ ผู้เลี้ยงยังคงต้องให้อาหารในอัตราเดิม ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนการเลี้ยงการเลี้ยงเพิ่มและอาจส่งผลให้เกิดการขาดทุนได้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยได้ลองนำผลการวิเคราะห์เข้าร่วมแชร์ความคิดเห็นกับกลุ่มผู้เลี้ยงซึ่งได้รับการตอบรับจากกลุ่มผู้เลี้ยงที่เลี้ยงมากที่สุดใแม่น้ำพุมดวง คือ กลุ่มผู้เลี้ยงตำบลบางเดือนจำนวน 12 ราย ซึ่งกลุ่มผู้เลี้ยงดังกล่าวเลี้ยงปลาทั้งสองชนิดคู่กัน(แต่ละรายเลี้ยงทั้งปลานิลและปลาตะเพียน) ในเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนของการปล่อยปลาลงเลี้ยงแต่ละชนิด รวมถึงชี้แจงรายละเอียดของต้นทุนการเลี้ยงที่เกิดขึ้น พร้อมกับเสนอแนะแนวทางการลดต้นทุนการเลี้ยง โดยเฉพาะแนะนำให้ใช้อาหารอย่างอื่นเสริมแทนอาหารสำเร็จรูป เช่น สับปะรด เพราะเนื่องจากว่าต้นทุนหลักที่สูงที่สุดคือ ต้นทุนอาหารสำเร็จรูป และเปรียบเทียบผลตอบแทนของรูปแบบการปล่อยปลาลงเลี้ยงแต่ละชนิด รวมถึงปริมาณการให้อาหารต่อวัน ปรากฏว่าผู้เลี้ยงให้ความสนใจและตอบรับในเรื่องรูปแบบการเลี้ยงว่าปลาแต่ละชนิดควรปล่อยลงเลี้ยงกี่ตัว และการให้อาหารควรให้อาหารกี่มือต่อวัน ส่วนในเรื่องของการให้อาหารอื่นทดแทน ผู้เลี้ยงไม่ให้ความสนใจ เนื่องจากผู้เลี้ยงมองว่าเป็นเรื่องที่ทำให้ยุ่งยาก ไม่สะดวกเหมือนกับการให้อาหารสำเร็จรูป